

Ignacy S. Fiut

niebo gwiazdziste...

monitorowi prorocy wieszczą:
ocieplenie klimatu nas czeka
pod znoszonymi podeszwami
butów sól dobiera się do stóp
wędrówca
a on szuka przyjaciółki
na te ciężkie czasy
która zje z nim wieszercę
i śniadanie
kiedy noc zwinie żagiel
gwiazdzistego
nieba nad
naszymi głowami

* * *

czytać każdy może
ten lepiej
tamten gorzej
a poeta nie czyta
– jego czytają
wiersze

* * *

każda oferta
nieskończonego
dobra dla ciebie
zawsze traci
oszustwem
i prowadzi
do końca
złudzenia
– tylko kwiaty mu
nie ulegają

* * *

święte krowy
rącze konie
anielskie bociany
docieklive sikorki
stadne kawki
– a co z inteligentnymi
świniami

* * *

jesień nakłada maskę
kolorowych liści
spod powiek wyciska
ciepłe łzy
zapowiada białe

gwiazdziste
płatki śniegu
ludzie nie wiedzą
że czekają
na białe
szczęście

* * *

nachalna uprzejmość
konsekwentna grzeczność
pozbawiają cię osobistego
dobra
komfortu spokoju
dobrego samopoczucia
– nie daj się!
bądź nawet
perfidnie
chamski

* * *

drzewa wstydy się
własnej brązowej
nagości
palcem grożą
promieniom słońca
a psy
na spacerze dowiadują się
że świat oddycha
pajęczyną spóźnionego
lata

* * *

kusi by odwiedzić piekło
ale nasuwa się pytanie:
czy czasem
w naszym świecie
nie jest bardziej gorąco?
– nie wiem kto i kiedy
rozstrzygnie to

* * *

najczęściej
czekają na Godota
mężczyźni
równouprawnienie
spowodowało
że dzisiaj
kobiety także
czekają
– czy się doczekamy
Razem raj
na tej kupie
śmieci?

Najbogatszy lud na świecie

„Siali strach wśród innych Indian, unikali wojny z białymi. Zdziętkowała ich seria mordów, gdy na ich ziemi odkryto ropę. Dziś honor Osędzom próbuje oddać Hollywood – pisze **Bartosz Hlebowicz** w „Tygodniku Powszechnym”, numer 43/2023.

Jako pierwsi zetknęli się z Osędzami Francuzi w drugiej połowie XVII wie- u u ujścia rzeki Arkansas. Ich przodkowie przybyli tu zapewne z doliny Ohio, wypchnięci przez Irokezów.

W wiekach XVII i XVIII Osędzowie domino- wali w zachodniej dolinie rzeki Missisipi, czyli na preriach Arkansas i Missouri, kontrolując jedną z największych sieci handlowych w Ame- ryce Północnej. Trzymali na dystans Francu- zów i Hiszpanów, siali postrach wśród Pauni- sów, Delawarów, Caddo i Czoktawów, walczyli z Komańcami i Czirokezami. Indiańscy nie- wolnicy chwytni przez Osędzów byli cennym towarem poszukiwanym przez Francuzów - Osędzowie wymieniali ich na broń palną, dzięki której podbijali kolejne ludy.

Za swoje uznawali też ziemie dzisiejszej Oklahomy i Kansas, docierali aż do Gór Skali- stych, rzucając wyzwanie Siuksom. Byli co naj- mniej tak potężni jak lud Czerwonej Chmury, Siedzącego Byka i Szalonego Konia - również jak on wojowniczy i okrutni. Mówili zresztą spok- krewnionymi językami.

Jednak nawet w części nie zyskali podobnej chwały jak Siuksowie. W plemiennym rodow- dzie nie mają ani bohaterskich, ani rozpaczli- wych walk z amerykańską kawalerią. Mimo to należą do największych ofiar chciwości białych Amerykanów.

Ale też Amerykanie nie kryli podziwu dla Osędzów. „Nie mogę nie wspomnieć o wyglą- dzie tych mężczyzn. Są wysocy, dobrze zbud- wani i mają nie mniej naturalnej inteligencji, co inne ludy świata. Golą wszystkie włosy z głowy z wyjątkiem małego miejsca z tyłu głowy wiel- kości dłoni” – notował amerykański handlarz w 1806 roku.

Ich wzrost podziwiali też w pierwszej poło- wie XIX w. prezydent Thomas Jefferson i malarz George Catlin („Rasa najwyższych ludzi w Ame- ryce”). Catlin dodawał, że „ich ruchy są szybkie i pełne gracji”.

Gazeta Kulturalna

Poezja Proza Krytyka Historia Sztuka Muzyka

Wydawca i redakcja: DOM KULTURY 97-425 ZELÓW, ul. Kościuszki 74, tel. (044) 6341098; 504630543; e-mail: andrzejdebkowski@wp.pl www.gazetakulturalna.zelow.pl

Redaktor prowadzący – **Andrzej Dębkowski**.

Współpraca: Józef Baran, Małgorzata Dębkowska, prof. Ignacy S. Fiut, Joanna Friedrich, Andrzej Gnarowski, Kazimierz Ivosse, Stefan Jurkowski, Eugeniusz Kurzawa, Adam Lewandowski, Sławomir Łuczyński, Barbara Medajska, Janusz Orlikowski, prof. Maria Szyszkowska, Andrzej Walter, Tadeusz Zawadowski.

Współpraca techniczna: Małgorzata Kotla.

Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów. Zastrzega sobie prawo do skracania artykułów oraz zmian tytułów nadsyłanych tekstów bez uprzedniego powiadomienia autora. Skład: Andrzej Dębkowski. Druk: „TAGRAF”, 98-113 Buczek, Bachorzyn 13, tel. (043) 677-41-56.